

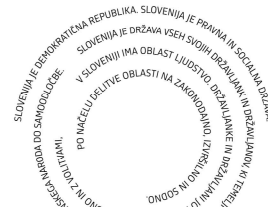

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke

Šubičeva ulica 4, 1000 Ljubljana

t: 01 478 95 30, f: 01 478 98 45, e: ps-sds@dz-rs.si, www.dz-rs.si

Ljubljana, 27. avgust 2019

mag. Dejan Židan
Predsednik Državnega zbora

Zadeva: Pisno poslansko vprašanje

V skladu z 240. in 248. členom Poslovnika Državnega zbora vam posredujem pisno poslansko vprašanje v zvezi s financiranjem samostojnih visokošolskih zavodov, ki ga naslavljam na ministra za izobraževanje, znanost in šport dr. Jerneja Pikala.

S spoštovanjem,

Jožef Lenart, l.r.
poslanec

V prilogi:
- pisno poslansko vprašanje

VSEBINA PISNEGA POSLANSKEGA VPRAŠANJA

60
LET
STAVBE

Spoštovani!

Slovensko visoko šolstvo je naša in vaša pa tudi splošna javna odgovornost. Med razvojnimi izzivi Slovenije je tudi ta, da želimo ustvariti družbo znanja, ki bo nadaljevala razvoj, ki bo prinesel gospodarsko rast in večjo blaginjo. Z višanjem kakovosti visokega šolstva povečujemo znanje prebivalstva in predvsem naše mladine ter ustvarjamo in zapolnjujemo bolj kakovostna in tudi dobro plačana delovna mesta.

Vse to lahko dosežemo le, če bomo stremeli k večji prilagodljivosti visokošolskega izobraževanja s sedanjimi in pričakovanimi potrebami trga dela v prihodnosti.

Ne glede na to, da je naša mladina številčno nadpovprečno visoko izšolana glede na stanje diplomirancev v EU, je tudi nadpovprečno slabo zaposljiva. Ravno to pa je trenutno naša največja težava in je vzrok za »beg možganov«. Za doseganje visoke kakovosti je vedno potrebna zdrava konkurenca in razbitje monopola.

Kje je naše konkurenčno šolsko okolje po 30 letih življenja v demokraciji in ob svobodni gospodarski pobudi? Ni ga. Že desetletja namreč na fakultetah izobražujemo kadre, ki jih ne potrebujemo, za nekatere fakultete in tiste samostojne visokošolske zavode, ki izobražujejo diplomante s 100 % možnostjo za takojšnjo zaposlitev, pa ne namenimo niti evra.

Kje je torej načelo enakopravnosti do samostojnih visokošolskih zavodov (v nadaljevanju SVZ) in načelo enake pravice do izbire visokošolske ustanove za študij potencialnega študenta? Namreč, v Sloveniji je več kot 15,5 % študentov vpisanih na programe izobraževanja pri SVZ. Velika večina izmed teh študentov (ali njihovih staršev) mora plačati študij, ker večina teh SVZ nima koncesije ali programi niso koncesionirani. Koncesije pa SVZ za nek program ne more pridobiti, ker ga država v strategiji ni sprejela kot strateško potrebnega glede na opravljene analize in potrebe kadrov v državi, ali pa je nekdo celo samovoljno odločil, kateri so tisti SVZ, ki bodo deležni državnih sredstev.

Za izbrane SVZ se namenja le 3 % državnih sredstev, medtem ko veliko število rednih študentov študira samoplačniško in od tega vplača v državni proračun davke od šolnin. Torej s temi davki financirajo javni visokošolski sistem, ki pa jim ni sposoben zagotoviti primernih zaposljivih programov ali jim njihov program lokalno ne ustreza.

Menim, da bi morali vsaj pri dodiplomskem študiju dajati več poudarka resničnim zaposlitvenim potrebam ter pravičneje dodeliti koncesije SVZ, ki imajo programe z odličnimi izhodišči za zaposlitev diplomantov. Naš izobraževalni sistem torej deluje diskriminatorno, če že ne protiustavno do študentov samoplačnikov, ki bi morali imeti brezplačno visoko šolanje, tako kot tisti študenti na javnih visokošolskih zavodih.

Konkurenca je zelo pomembna tudi v izobraževanju. SVZ dopolnjujejo javne zavode s tem, ko ponujajo svoje programe izven velikih mestnih središč, so visoko kakovostni, prilagodljivi ter hitro odzivni na potrebe trga dela ter skozi veliko praktičnih ur šolajo inovativne in prilagodljive strokovnjake.

Spoštovani g. minister dr. Jernej Pikalo,

kaj boste storili, da se odpravi to neenakopravno-diskriminatorno obravnavanje mladih oseb – študentov?

Kdaj in kako boste uredili pravično sofinanciranje vseh visokošolskih zavodov ter uskladili finančne strategije z nacionalnimi prioritetami – potrebami po deficitarnih poklicih in kadrih ter nehali izobraževati za nezaposljive poklice?

Kako boste zagotovili konkurenco in odličnost visokošolskih profesorjev, če jim javne univerze – fakultete prepovedujejo opravljati poučevanje na SVZ, s čimer bi lahko povečali kakovost izobraževanja na visokošolskih zavodih?

Kakšni so načrti ministrstva za povečanje zaposljivosti diplomantov visokih šol v Sloveniji?

Kaj menite, kako bi lahko z izboljšanjem izobraževalnega sistema v omenjenem primeru prispevali k zmanjšanju »bega možganov« v tujino?

Dolžnost države in tudi vas kot ministra, nosilca razvoja izobraževanja je, da natančno in pravilno načrtujete scenarij za prihodnost in ponudite konkretne rešitve, ki bodo rezultirale v kakovosti našega življenja v prihodnosti.